

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

НАКАЗ

м. Київ

21 12 2018

№ 183

Про затвердження Критеріїв оцінювання завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю сертифікаційних робіт з української мови і літератури та математики зовнішнього незалежного оцінювання 2019 року для осіб із глибокими порушеннями зору, які використовують у процесі навчання шрифт Брайля

Відповідно до абзаца 3 пункту 14 розділу VII Порядку проведення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 10.01.2017 № 25 «Деякі питання нормативного забезпечення зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.01.2017 за № 118/29986, пункту 2 Календарного плану підготовки та проведення в 2019 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 28.09.2018 № 1036 «Про підготовку до проведення в 2019 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної загальної середньої освіти», з метою створення передумов для об'єктивного оцінювання сертифікаційних робіт з української мови і літератури та математики зовнішнього незалежного оцінювання 2019 року для осіб із глибокими порушеннями зору, які використовують у процесі навчання шрифт Брайля,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

1) Критерії оцінювання завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю (власного висловлення) з української мови сертифікаційної роботи з української мови і літератури зовнішнього незалежного оцінювання 2019 року для осіб із глибокими порушеннями зору, які використовують у процесі навчання шрифт Брайля;

2) Критерії оцінювання завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю з математики сертифікаційної роботи з математики зовнішнього незалежного оцінювання 2019 року для осіб із глибокими порушеннями зору, які використовують у процесі навчання шрифт Брайля.

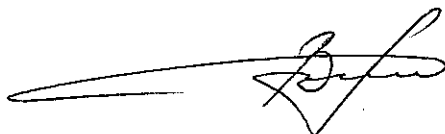
2. Відділам змісту суспільно-гуманітарних (Панченков А. О.) та природничо-математичних (Новікова С. А.) навчальних предметів під час розроблення специфікацій сертифікаційних робіт з української мови і літератури та математики для осіб із глибокими порушеннями зору, які використовують у процесі навчання шрифт Брайля, створення завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю, підготовки до розгляду предметними фаховими комісіями при Українському центрі оцінювання якості освіти проектів Схем оцінювання завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю з української мови та математики керуватися Критеріями, затвердженими пунктом 1 цього наказу.

3. Відділу інформації та комунікації з громадськістю (Клименко І. В.) забезпечити розміщення на офіційному веб-сайті Українського центру оцінювання якості освіти адаптовану версію (формат .doc) Критеріїв, затверджених пунктом 1 цього наказу.

4. Контроль за виконанням пункту 2 цього наказу покласти на заступника директора Бойка В. І.

5. Контроль за виконанням пункту 3 цього наказу покласти на заступника директора Вакуленко Т. С.

Директор

В. А. Карандій

**КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ ФОРМИ З РОЗГОРНУТОЮ
ВІДПОВІДДЮ (ВЛАСНОГО ВИСЛОВЛЕННЯ) З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ ЗОВНІШНЬОГО
НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ 2019 РОКУ ДЛЯ ОСІБ ІЗ ГЛИБОКИМИ ПОРУШЕННЯМИ
ЗОРУ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ШРИФТ БРАЙЛЯ**

Зміст власного висловлення оцінюють за шістьма критеріями (1, 2, 3а, 3б, 4 та 5), як викладено в таблиці 1.

Таблиця 1

Критерій	Змістовий вияв і композиційне оформлення критерію	Бали
1. Теза	Учасник вправно формулює тезу	2
	Учасник не формулює тези вправно	1
	Учасник не формулює тези або формулює тезу, яка не відповідає запропонованій темі	0
2. Аргументи	Учасник наводить принаймні два доречні й переконливі аргументи	2
	Учасник наводить принаймні один доречний аргумент. Аргументи дублюють один одного, тобто другий аргумент перефразовує зміст першого. Один з аргументів не є доречним стосовно сформульованої тези	1
	Учасник не наводить жодного аргументу або наведені аргументи не є доречними	0
3а. Приклад із літератури чи інших видів мистецтва	Один з аргументів підкріплено принаймні одним розгорнутим, добре поясненим прикладом з художньої літератури чи інших видів мистецтва	2
	Немає мотивації наведення прикладу. Приклад не конкретизований через художній образ. У прикладі є фактичні помилки	1
	Прикладу з літератури чи інших видів мистецтва немає, або він не є доречним	0
3б. Приклад, що є випадком із життя або історичною подією	Учасник наводить принаймні один доречний приклад із власного життя або подію з історії чи суспільно-політичного життя, яка є конкретною, локалізованою в часі та просторі	2
	Немає мотивації наведення такого прикладу; він не конкретизований; у ньому є фактичні помилки	1
	Прикладу з історії, суспільно-політичного чи власного життя немає, або він не є доречним	0
4. Логічність, послідовність	Висловлення демонструє зосередженість на обговорюваній проблемі, цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу)	2
	У роботі є порушення логічності, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки	1
	Логіки викладу, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки немає	0

Критерій	Змістовий вияв і композиційне оформлення критерію	Бали
5. Висновок	Висновок відповідає запропонованій темі й органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів	2
	Висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами	1
	Висновку немає; висновок не відповідає сформульованій у власному висловленні тезі; висновок не пов'язаний з аргументами та прикладами	0

Мовне оформлення власного висловлення оцінюють за двома критеріями (**6а** та **6б**), як викладено в таблицях 2 і 3.

Таблиця 2

Критерій	Кількість помилок	Бали
6а. Орфографія та пунктуація	0–1	4
	2–6	3
	7–11	2
	12–16	1
	17 і більше	0

Таблиця 3

Критерій	Кількість помилок	Бали
6б. Лексика, граматика та стилістика	0–1	4
	2–4	3
	5–7	2
	8–10	1
	11 і більше	0

Під час оцінювання орфографічної й пунктуаційної нормативності роботи **2 (дві) негрубі** помилки рахують як **1 (одну) грубу**.

До негрубих зараховують такі помилки:

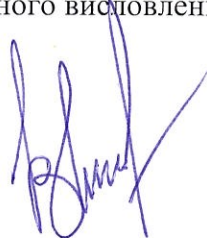
- у написанні великої літери в складних власних назвах;
- у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- у випадках нерозрізнення *не/ні* (*не хто інший / ніхто інший ...*);
- у випадках, коли замість одного розділового знака поставлений інший;
- у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їхньої послідовності.

Негрубу орфографічну й негрубу пунктуаційну помилки **НЕ СУМУЮТЬ** і **НЕ ЗАРАХОВУЮТЬ** як **1 (одну) грубу**.

Систематичне порушення норм милозвучності (**3 (три) і більше** випадків порушення на одне з правил: *у-в, і-й-та*) рахують як **1 (одну)** орфографічну помилку.

Роботу, що **не відповідає темі** власного висловлення, оцінюють у **0** балів.

Заступник директора

В. І. Бойко

Адаптована версія для розміщення на офіційному веб-сайті Українського центру оцінювання якості освіти

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ ФОРМИ З РОЗГОРНУТОЮ ВІДПОВІДДЮ (ВЛАСНОГО ВИСЛОВЛЕННЯ) З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ 2019 РОКУ ДЛЯ ОСІБ ІЗ ГЛИБОКИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ШРИФТ БРАЙЛЯ

Зміст власного висловлення оцінюють за шістьма критеріями:

1. Теза;
2. Аргументи;
- 3а. Приклад із літератури чи інших видів мистецтва;
- 3б. Приклад, що є випадком із життя або історичною подією;
4. Логічність, послідовність;
5. Висновок.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм 1 (теза).

2 бали, якщо учасник вправно формулює тезу.

1 бал, якщо учасник не формулює тези вправно.

0 балів, якщо учасник не формулює тези або формулює тезу, яка не відповідає запропонованій темі.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм 2 (аргументи).

2 бали, якщо учасник наводить принаймні два доречні й переконливі аргументи.

1 бал, якщо учасник наводить принаймні один доречний аргумент. Аргументи дублюють один одного, тобто другий аргумент перефразовує зміст першого. Один з аргументів не є доречним стосовно сформульованої тези.

0 балів, якщо учасник не наводить жодного аргументу або наведені аргументи не є доречними.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм 3а (приклад із літератури чи інших видів мистецтва).

2 бали, якщо один з аргументів підкріплено принаймні одним розгорнутим, добре поясненим прикладом з художньої літератури чи інших видів мистецтва.

1 бал, якщо немає мотивації наведення прикладу. Приклад не конкретизований через художній образ. У прикладі є фактичні помилки.

0 балів, якщо прикладу з літератури чи інших видів мистецтва немає, або він не є доречним.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм 3б (приклад, що є випадком із життя або історичною подією).

2 бали, якщо учасник наводить принаймні один доречний приклад із власного життя або подію з історії чи суспільно-політичного життя, яка є конкретною, локалізованою в часі та просторі.

1 бал, якщо немає мотивації наведення такого прикладу; він не конкретизований; у ньому є фактичні помилки.

0 балів, якщо прикладу з історії, суспільно-політичного чи власного життя немає, або він не є доречним.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм 4 (логічність, послідовність).
2 бали – висловлення демонструє зосередженість на обговорюваній проблемі, цілісний, послідовний і несуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу).

1 бал, якщо в роботі є порушення логічності, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки.

0 балів, якщо логіки викладу, цілісності, послідовності й несуперечливості розвитку думки немає.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм 5 (висновок).

2 бали, якщо висновок відповідає запропонованій темі й органічно впливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів.

1 бал, якщо висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами.

0 балів, якщо висновку немає; висновок не відповідає сформульованій у власному висловленні тезі; висновок не пов'язаний з аргументами та прикладами.

Мовне оформлення власного висловлення оцінюють за двома критеріями:

ба. Орфографія та пунктуація;

бб. Лексика, граматики та стилістика.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм ба (орфографія та пунктуація).

4 бали, якщо учасник виконав завдання без помилок або припустився однієї помилки.

3 бали, якщо в тексті власного висловлення наявні 2–6 помилок.

2 бали, якщо в тексті наявні 7–11 помилок.

1 бал, якщо в тексті наявні 12–16 помилок.

0 балів, якщо в тексті наявні 17 помилок і більше.

Нижче наведено як оцінюють завдання за критерієм бб (лексика, граматики та стилістика).

4 бали, якщо учасник виконав завдання без помилок або припустився однієї помилки.

3 бали, якщо в тексті власного висловлення наявні 2–4 помилки.

2 бали, якщо в тексті наявні 5–7 помилок.

1 бал, якщо в тексті наявні 8–10 помилок.

0 балів, якщо в тексті наявні 11 помилок і більше.

Під час оцінювання орфографічної й пунктуаційної нормативності роботи 2 (дві) негрубі помилки рахують як 1 (одну) грубу.

До негрубих зараховують такі помилки:

– у написанні великої літери в складних власних назвах;

– у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;

– у випадках нерозрізнення не/ні (не хто інший / ніхто інший ...);

– у випадках, коли замість одного розділового знака поставлений інший;

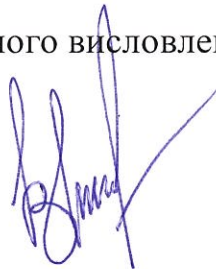
– у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їхньої послідовності.

Негрубу орфографічну й негрубу пунктуаційну помилки не сумують і не зараховують як 1 (одну) грубу.

Систематичне порушення норм милозвучності (3 (три) і більше випадків порушення на одне з правил: у–в, і–й–та) рахують як 1 (одну) орфографічну помилку.

Роботу, що не відповідає темі власного висловлення, оцінюють у 0 балів.

Заступник директора

В. І. Бойко

21 грудня 2018 року № 183

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ ФОРМИ З РОЗГОРНУТОЮ
ВІДПОВІДДЮ З МАТЕМАТИКИ СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ З МАТЕМАТИКИ
ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ 2019 РОКУ ДЛЯ ОСІБ ІЗ ГЛИБОКИМИ
ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ
ШРИФТ БРАЙЛЯ**

Кількість балів, що виставляють за виконання завдання 19 (з алгебри і початків аналізу) і завдання 20 (з геометрії), залежить від повноти розв'язання й правильності відповіді.

Загальні вимоги (рекомендації) до виконання завдань з розгорнутою відповіддю:

- відповіді мають бути математично грамотними й повними;
- методи розв'язання, форми його запису та форми запису відповіді можуть бути різними; якщо завдання можна розв'язати кількома способами, то достатньо навести розв'язання лише одним способом;
- за завдання, у якому отримано обидві правильні відповіді (проміжна та кінцева), виставляють максимальну кількість балів;
- під час виконання завдання можна використовувати будь-які математичні факти та твердження, які містяться в підручниках і навчальних посібниках, що входять до переліку підручників, рекомендованих (допущених) Міністерством освіти і науки України.

У таблиці 1 наведено як оцінюють завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю з алгебри і початків аналізу (завдання 19).

Таблиця 1

Зміст оцінювання	Бали
Учасник правильно розв'язав у <i>Зошиті відповідей</i> першу та другу частини завдання та правильно записав проміжну та кінцеву відповідь	4
Учасник правильно розв'язав у <i>Зошиті відповідей</i> першу частину завдання та правильно записав проміжну відповідь	2
Учасник не приступив до розв'язування завдання або приступив до його розв'язування, але його записи в <i>Зошиті відповідей</i> не відповідають зазначеним вище критеріям	0

Завдання, відповідь до якого **не відповідає умові**, оцінюють у **0** балів.

У таблиці 2 наведено як оцінюють завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю з геометрії (завдання 20).

Таблиця 2

Зміст оцінювання	Бали
Учасник правильно розв'язав у <i>Зошиті відповідей</i> першу та другу частини завдання та правильно записав проміжну та кінцеву відповідь	4
Учасник правильно розв'язав у <i>Зошиті відповідей</i> першу частину завдання та правильно записав проміжну відповідь	2

Зміст оцінювання	Бали
Учасник не приступив до розв'язування завдання або приступив до його розв'язування, але його записи в <i>Зошиті відповідей</i> не відповідають зазначеним вище критеріям	0

Завдання, відповідь до якого **не відповідає умові**, оцінюють у **0** балів.

Заступник директора

В. І. Бойко

Адаптована версія для розміщення на офіційному веб-сайті Українського центру оцінювання якості освіти

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ ВІДКРИТОЇ ФОРМИ З РОЗГОРНУТОЮ ВІДПОВІДДЮ З МАТЕМАТИКИ СЕРТИФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ З МАТЕМАТИКИ ЗОВНІШНЬОГО НЕЗАЛЕЖНОГО ОЦІНЮВАННЯ 2019 РОКУ ДЛЯ ОСІБ ІЗ ГЛИБОКИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗОРУ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ШРИФТ БРАЙЛЯ

Кількість балів, що виставляють за виконання завдання 19 (з алгебри і початків аналізу) і завдання 20 (з геометрії), залежить від повноти розв'язання й правильності відповіді.

Загальні вимоги (рекомендації) до виконання завдань з розгорнутою відповіддю:

- відповіді мають бути математично грамотними й повними;
- методи розв'язання, форми його запису та форми запису відповіді можуть бути різними; якщо завдання можна розв'язати кількома способами, то достатньо навести розв'язання лише одним способом;
- за завдання, у якому отримано обидві правильні відповіді (проміжна та кінцева), виставляють максимальну кількість балів;
- під час виконання завдання можна використовувати будь-які математичні факти та твердження, які містяться в підручниках і навчальних посібниках, що входять до переліку підручників, рекомендованих (допущених) Міністерством освіти і науки України.

Нижче наведено як оцінюють завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю з алгебри і початків аналізу (завдання 19).

4 бали, якщо учасник правильно розв'язав у Зошиті відповідей першу та другу частини завдання та правильно записав проміжну та кінцеву відповідь.

2 бали, якщо учасник правильно розв'язав у Зошиті відповідей першу частину завдання та правильно записав проміжну відповідь.

0 балів, якщо учасник не приступив до розв'язування завдання або приступив до його розв'язування, але його записи в Зошиті відповідей не відповідають зазначеним вище критеріям.

Увага! Завдання, відповідь до якого не відповідає умові, оцінюють у 0 балів.

Нижче наведено як оцінюють завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю з геометрії (завдання 20).

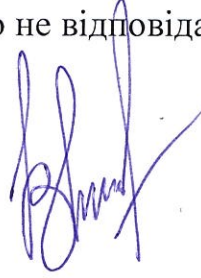
4 бали, якщо учасник правильно розв'язав у Зошиті відповідей першу та другу частини завдання та правильно записав проміжну та кінцеву відповідь.

2 бали, якщо учасник правильно розв'язав у Зошиті відповідей першу частину завдання та правильно записав проміжну відповідь.

0 балів, якщо учасник не приступив до розв'язування завдання або приступив до його розв'язування, але його записи в Зошиті відповідей не відповідають зазначеним вище критеріям.

Увага! Завдання, відповідь до якого не відповідає умові, оцінюють у 0 балів.

Заступник директора

В. І. Бойко